

ZYCIE NOWOGRÓDZKIE

DZIENNIK POSWĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefony 75 i 100.

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH: „Ekonomia”, — w STOLPCACH: p. Engman od g. 14—15.
Nr. KONTA P. K. O. 81.287. Szeptyckiego 49. Wydział Powiatowy, pok. 10.

REDAKCJA CZYTAŁNIA COŚCIBISZ
WYDAWCA: J. K. O. 81.287
CENA POCZTOWA: 15 gr.
Kioski i listy: 20 gr. drożej.

Niemiecka stopa na niemieckim progu Romantyzm niemiecki nie zanikł

Pierwszomajskie uroczystości berlińskie wybiły znamienne piętno na życiu politycznym zwyciężonych Niemiec. Wbrew oczekiwaniom komunistki niemieccy poszli dalej aniżeli Niemcy tego pragnęli i zasiali ulice Berlina trupami. I tak się dziwnie zdarzyło, że krótko przed tem Dr. Schacht składał swe plugawe oświadczenie w Paryżu domagając się rewizji Traktatu Wersalskiego za dopelnienie zobowiązań reparacyjnych. Potem poszła masakra artystów polskich przez bojówkarzy niemieckiego nacjonalizmu a wreszcie w dniu 1 maja swe prawa do władania niemieckim domem wypowiedzieli emisariusze krwawej Moskwy, znacząc każdą stopę ulicy Berlińskiej krwią wylaną z serca niemieckiego robotnika. Dziwnie się te sprzeczności łączą. Butny, rozuchwalony nacjonalizm niemiecki występuje nazewnątrz w chwili gdy w samym sercu Niemiec w Berlinie krwawe postępy czynią ci którzy z pracy niemieckiego robotnika i przemysłowca, pragną stworzyć arsenal rewolucji i otworzyć drogi dla grabieży i rozbójcu.

Z jakim obliczem przemawiać będą teraz Niemcy? Czy mogą mieć wartość jakiegokolwiek ich zapewnienia — chcą dowodzić że dopełnią swych zobowiązań—skoro—w samym sercu gnieździ się jad rozkładu zagrażający ich własnemu bytowi.

Niemcy marzący o odwecie, poszukujący środków zniszczenia nienawistnego układu stosunków politycznych w Europie sprzymierzili się z gniazdem rozkładu—Moskwą w nadziei, że tam znajdują siłę do walki z Europą.

W gnieździe tem znaleźli jad, który dziś właśnie ich państwo rozsadza.

Dr. Schacht w dniu 1 maja na ulicy Berlina znalazł zaprzeczenie tych tez, które usiłował głosić w Paryżu.

Niemcy — dziś padają ofiarą ich sojuszów nie zaś ich zobowiązań — Jeśli ten gmach klasyczny budowy państwowej zostanie wkrótce rozsadzony to do-

kona tego sojusz z Moskwą nie zobowiązanie zaciągnięte w Paryżu w traktacie Wersalskim. O tem Niemcy powinni pamiętać.

Berlińskie wypadki piewszomaeowe rozświetliły horyzont polityki Europejskiej jak błyskawica.

BERLIN 4.V Penklub niemiecki odbył w związku z incyden-tem opolskim nadzwyczajne posiedzenie, na którym uchwalili wysłać do Warszawy do Penklubu polskiego list następującej treści:

„Penklub niemiecki potępia jaknajstrzej zamach niskiego ducha, dokonany w Opolu na wymianę narodowych wartości artystycznych. Wyrażamy nasze

ubolewanie kolegom polskim. Mamy nadzieję, że starania nasze, stworzenia bardziej ludzkiej atmosfery między narodami nie zostaną narazone na szkodę przez głupie wybryki zbalamujących. W oceanie zamętu europejskiego szuka jest wyspa. Nie powinniśmy pozwolić na to, ażeby mętne fale, kierowane przez podżegaczy, załwały ją”.

Manifestacja Warszawy Z powodu gwałtów w Opolu

WARSZAWA 4.V Stolica protestowała w dn. 3 maja przeciw barbarzyństwu niemieckiemu w Opolu i zakusom niemieckim na całość granic Rzplitej.

We czwartek, 2 b. m., 53 organizacji politycznych i społecznych stolicy wydały wspólną odezwę do mieszkańców Warszawy, stwierdzając, że zasły fakty, które wstrząsnęły do głębi cały naród polski. Odezwa wzywa ludność stolicy do zgromadzenia się na Pl. Teatralnym w dniu 3 maja i telein zaprotęstowania przeciw zachłanności i Brutalności pruskiej. Odezwę podpisały m. in.: P.B.W.R., Centr. Zw. Kółek Roln., Federacja Zw. Obrótców Ojczyzny, Gen. Federacja Pracy, Liga Mogarstw Rozwoju Polski, Naczn. Komitet Akademicki, N.P.R., Zw. Bratnich pomocy, Stow. Dobreuczynków i Hallerczyków, Stron. Narodowe, Z.A.S.P., Ch. D., Zw. O. K. Z., Zw. Sokolstwa polsk., Zw. Ziemian, Zw. Kolejarzy Zjednoczenia zaw. polsk. Jest rzeczą charakterystyczną, że organizacja polityczne lewicy, jak P.P.S. i Wywołanie odezwę tej nie podpisały.

W piątek o godz. 17 blisko 40 tysięczny tłum zapelnil Plac Teatralny i przylegającą do niego ulicę. Część uczestników, nie mogąc docisnąć się na Pl. Teatralny, udała się na dziedzielniec Uniwersytetu na wiec akademicki. Na Pl. Teatralnym wygłosili przemówienia radny Stefanski i adwokat Szurlej i Paśchalski, podkreślając, że protest Warszawy powinien rozbrzmieć nie tylko w Polsce, ale i poza granicami kraju i powinien dotrzeć do Ligi Narodów. Następnie delegat Z. O. K. Z. Lenartowicz odczytał tekst rezolucji, stwierdzającej wstepie ucisk ludności polskiej w Niemczech, odbijający jaskrawo od pełni praw obywatelskich Niemców w Polsce. — Wobec tych faktów zgromadzenie przejęci oburzeniem domagają się, aby na zasadzie wzajemności międzynarodowej rząd polski i społeczeństwo zastosowały na placu politycznym, oświatowym, kultu-

ralnym i ekonomicznym stanowcze środki pokojowe sprawiedliwego odwetu.

- 1) Przyspieszenie wykonania traktatu wersalskiego odnośnie do tysięcy optantów niemieckich w Polsce;
- 2) Przyspieszenie sprawy przewłaszczenia dóbr likwidacyjnych;
- 3) Ograniczenie kredytów państwowych na szkoły niemieckie do normy procentowej stosowanej przez Niemców wobec Polaków;
- 4) Niedopuszczenie do funkcjonowania teatrów niemieckich w Polsce, aż do czasu przyznania Polakom w Niemczech prawa swobodnego działania polskich placówek kulturalnych;
- 5) Zakaz importu filmów niemieckich;
- 6) Bojkot towarów niemieckich;
- 7) Bojkot uzdrowisk niemieckich;
- 8) Odebranie kredytów państwowych tym osobom i instytucjom niemieckim, które otrzymują kredyty z poza granic państwa.

Rezolucja powyższa została uchwalona przez akłamację, o czym ruszył olbrzymi pochód przez Krakowskie Przedmieście, wśród okrzyków „Żądamy Królewca i Opolat!”, „Precz z mordercami krzyżackimil”, oraz okrzyków na cześć Prezydenta Rzplitej i Marszałka Piłsudskiego. — Przed uniwersytem pochód połączył się z pochodem młodzieży akademickiej i ruszył w stronę poselstwa niemieckiego przy ul. Pięknej. Przechodząc koło poselstwa angielskiego, belgijskiego, jugosłowiańskiego i ambasady francuskiej, tłum wznosił okrzyki na cześć tych państw, orkiestry zaś idące w pochodzie grały „Rotę”, „Mazurek Dambrowskiego”, „Marsyljanke” i „Brabancon”. Na rogu ul. Pięknej i Kruczej silne oddziały policji pieszej konnej zastawiły drogę do gmachu poselstwa niemieckiego. Tlum zatrzymał się przed kordonem, śpiewając dalej „Rotę”, i wznosząc okrzyki przeciw Niemcom i posłowi Reutscherowi,

Zarazem zaprotęstuje ambasador Dirksen przeciwko obra-żającemu źródła dowiadujemy się—otrzymał dziś polecenie z niesionym w pochodach majoberlina, aby niezwłocznie oznajomić władcom Kremia, związanym z Niemcami sojuszem w Rapallo, że rządowi Rzeszy nie może zależeć na utrzymaniu z Sowietami urzędowo poprawnych, a nawet rzekomo przyjaznych stosunków, jeżeli równocześnie niemieccy komunistki o-trzymaają z Moskwy bezwzględny rozkaz wywołania za wszelką cenę niepokoju w Niemczech.

DEMARCHE?

Nowy gabinet austriacki

WIEDEN 4.V Drisaj po południu odbyło się posiedzenie komisji głównej Rady narodowej, która postanowiła zaproponować następujący skład gabinetu: kanclerz — Streeruwitz, wicekanclerz — Schumy, finans — dr. Mittelberger, oświata — dr. Czermak, handel — dr. Schürff, sprawiedliwość — dr. Slama, rolnictwo — Feder-mayer, opieka społeczna — dr. Resch, sprawy wojskowe — Vau-

Do nowego gabinetu należeć będzie 6-ciu chrz. społecznych, 2 niemieckich, 1 włochoł, 1 członek związku chłopskiego. Wybór nowego gabinetu przez Radę narodową nastąpi jutro przed południem. Zaraz po wyborze odebędzie się slubowanie nowego gabinetu przed Prezydentem republiki. Deklaracja rządowa odczytana zostanie na wtorkowym posiedzeniu Rady narodowej.

Wszyscy artyści potępiają brutalność niemców

KRAKÓW, 4.V. Dziś w Akademii Sztuk Pięknych w obecności grona profesorskiego odbył się o godz. 1-ej po południu wiec słuchaczy Akademii. Na wiecu jednogłośnie uchwalono następującą rezolucję: Uczniowie Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie zebrani na wiecu w dniu 2-go maja 1929 r. pod wrażeniem wstrząsającego gwałtu, którego ofiarą padli brutalnie pobici artyści polscy przyni- byli jedynie w celach artystycznych, wyrażają swe oburzenie i przypuszczają, że wszyscy artyści polscy i obcy solidaryzują się z tą uchwałą.

Do nowego gabinetu należeć będzie 6-ciu chrz. społecznych, 2 niemieckich, 1 włochoł, 1 członek związku chłopskiego. Wybór nowego gabinetu przez Radę narodową nastąpi jutro przed południem. Zaraz po wyborze odebędzie się slubowanie nowego gabinetu przed Prezydentem republiki. Deklaracja rządowa odczytana zostanie na wtorkowym posiedzeniu Rady narodowej.

TRZĘSIENIE ZIEMI W TURKIESTANIE

MOSKWA 4.V W czwartek w całym Turkiestanie dało się odczuć silne trzęsienie ziemi. Niemal wszystkie większe ośrodki ucierpiały skutkiem katastrofy. W Aschabadzie zawaliło się około stu budynków. 26 osób odniosło rany, jedna została zabita. Miasto Hermaab zostało całkowicie zniszczone, 10 o-

sób poniosło śmierć, 15 jest rannych. Wstrząsomy towarzyszyły grzmoty podziemne. Trzęsienie ziemi dało się odczuć przede- wszystkim w górach na granicy perskiej, gdzie szkody są bardzo wielkie. W Aschabadzie, Firuzie i kilku innych miastach wstrząsy podziemne dawały się odczuwać w ciągu całej nocy.

„Czytajcie Życie Nowogródzkie”

CO TO JEST SACHARYNA

Ludzie zmuszeni ciężką pracą zdobywać środki na swe utrzymanie, starają się wszelkimi sposobami ograniczyć swoje rozchody i możliwie najmniej wydawać. Takie oszczędności nie mogą jednakże być połączone ze szkodą dla zdrowia, gdyż inaczej to, co zaoszczędzamy na spójności taniej, lecz szkodliwego pokarmu, musimy z nadatką wydać na lekarza. Niestety nie wszyscy pamiętają o tej prawdzie życiowej, czego najlepszym dowodem jest używanie sacharyny do potrzeb domowych.

Coż to jest sacharyna. Jest to produkt, otrzymywany drogą różnych przemian chemicznych, ze smoly pogazowej, pozostałej po fabrykacji gazu świetlnego z węgla kamiennego.

Kiedy więc ukazała się ta droga sacharyna, rozpoczęto natychmiast badania naukowe szczerogłowe, aby przekonać się, czy nie jest ona szkodliwa dla zdrowia ludzkiego.

Opinie w tym względzie były zupełnie wyraźne—niki bowiem z użytych nie stwierdził, aby sacharyna—była pożyteczna dla zdrowia ludzkiego. Niektórzy badacze sądzili z początku, że sacharyna jest obojętna dla organizmu ludzkiego i jeśli nie przynosi żadnego pożytku, to i wielkiej szkody nie wyrządza. Rychło jednak i ci uczeni przekonali się, że sacharyna bezwzględnie szkodzi organizmowi ludzkiemu i że zanieczyszczenia chemiczne, jakie ona posiada, bezwzględnie zatrują organizm ludzki.

Badania powyższe, prowadzone w przestrzeni długich lat, wykazały w początku naszego stulecia, że nietylko zanieczyszczenia, ale i sama sacharyna swymi właściwościami bezwzględnie przynosi człowiekowi duże szkody. Już to samo, że nie podlega ona zupełnie przyswojeniu przez organizm ludzki, przemawia na jej niekorzyść.

Naprzekąd piasek nie jest wprawdzie trucizną, ale jeśli go ktoś spróbuje lykac stale chociażby w niewielkich ilościach, to przekaona się, że mu to nie wyjdzie na zdrowie. Gorzej ma się rzecz z sacharyną, gdyż każdy człowiek polknie—zostaje przez niego w tej samej postaci wydany na zewnątrz, powodując niesmak i zaburzenia żołądka.

Gdyby to jednak na tem się tylko skończyło... Żołądek ludzki, dla strawienia spożytych pokarmów, wydzielają specjalne soki, które je rozpuszczają. Ponadto dodaje drobne, górnym okiem niedostrzegalne ciała, t. zw. enzymy, a nawet bardzo małe, również widzialne tylko przez silne szkła powiększające, organizmy żywe. Tak jak i drugie odgrywa rolę w trawieniu spożytych pokarmów i brak ich w żołądku odbija się bardzo niekorzystnie na zdrowiu człowieka.

Odóż sacharyna, nietylko wstrzymuje działalność tych drobno ustrojów i ich rozwój, ale w nieco większej ilości, lub częściej spożywania, zabija je zupełnie, narażając tym sposobem człowieka na poważne cierpienia żołądkowe, połączone z utratą siły i zdrowia. Najbardziej objawami zatrucia sacharyną jest przede wszystkim ochotliwość do zjedzenia żołądka niesmak w ustach, a następnie silny rozstrój żołądka, t. zw. „biegunka”. Często też u osób, używających sacharyny, można zaobserwować zawroty głowy i mdłości.

Naturalnie wszystkie te objawy nie wystąpią od razu przy pierwszej lub drugiej szklan-

ce herbaty osłodzonej sacharyną, chociaż nawet jej mniejsza dawa, wprowadzona z napojem lub pokarmem do organizmu człowieka, musi się na nim odbić ujemnie. Organizm każdego człowieka ma inną odporność na dawkę sacharyny, która u jednego może spowodować cięższe zaburzenia, drugiego może przyparwić o ciężką chorobę.

Jeśli nawet ktoś używający sacharyny, dotąd po niej jeszcze nie chorował, to napewno wcześniej czy później się rozchoruje, a obok straci na zdrowiu, ponosi już teraz duże straty pieniężne.

Wobec powyższego, nie oszczędności, lecz marnotrawstwem jest używanie sacharyny zamiast cukru. Marnotrawstwem tam szkodliwie, że pociągają one za sobą rujnowanie zdrowia nietylko dzieci, ale nawet i dorosłych. Pieniądze wydane na

sacharynę są bezpowrotnie stracone, ponieważ sacharyna, jak już wyżej powiedziano, nie zawiera zupełnie żadnych części pożytecznych. Zupełnie inaczej rzecz się przedstawia z cukrem, który jest produktem naturalnym, powstającym w burakach cukrowych pod działaniem promieni słonecznych. Ścisłe badania naukowe wykazały niezbicie, że cukier jest jednym z najpożytniejszych i najzdrowszych pokarmów. Ponieważ jest on jednocześnie bardzo lekkostrawny, a każda jego cząsteczka zostaje przez organizm ludzki z pożytkiem przyswojona — możemy śmiało powiedzieć, że cukier w stosunku do swej wartości jest jednym z najtańszych pokarmów.

W następnym artykule powiem coś więcej o cukrze i jego wysokiach wartościach odżywczych.

Konferencja instruktorów powiatu Nowogródzkiego

W dniu 1-go maja r. b. odbyła się w Wydziale Powiatowym konferencja instruktorów rolniczych pracujących na terenie powiatu i województwa pod przewodnictwem Naczelnika Wydziału Rolnictwa Urzędu Wojewódzkiego p. E. Bokuna przy udziale pp. T. Molinskiego, p. Sieczko, K. Błonskiego, W. Kopacewicza, S. Lesieckiego, p. Świrskiego, L. Lwowa, C. Jarożewicza, B. Tronczyńskiego, W. Surlina, J. Skrzypka, przedstawił Wydz. Rolnego Urz. Woj. pp. Wiguro, Jakowskiego i Białynickiego—Biruli, instruktor Oświaty Pozaszkolnej przy Inspektoracie szkolnym p. Michałaka i przedstawiciela „Społem” p. St. Czarnousa.

Na konferencji zostały omówione sprawy dotyczące prac dokonanych, jak również projekty podziału prac między Samorządem i Organizacjami rolniczymi.

Po wystąpieniu sprawozdań z przebiegu prac nad podniesieniem rolnictwa na terenie powiatu, zreferowanych przez Agnoma Powiatowego p. Lwowa, oraz po omówieniu usłerek i niedokładności hamujących normalny rozwój prac, konferencja jednomyślnie przyjęła następujące wytyczne prace pp. instruktorów oraz oddział kompetencji:

- 1) Powiat winien być podzielony na rejony, przydzielone poszczególnym pp. instruktorom z uwzględnieniem przynależności służbowo instruktora.
2) Rejonowy instruktor odpowiedzialny jest za całość prac na terenie rejonu.
3) Sprawy organizacyjne poszczególnych instytucji załatwia w własnym zakresie instruktor powiatowy właściwej organizacji.
4) Każda z organizacji pracu-

Niemcy w odwrocie

Konferencja reparacyjna na rozdrożu

PARYŻ 4.V. Dziś odbyły się narady pomiędzy dr. em Schachtem a przedstawicielami aliantów. Spodziewają się, że podjęcie planarne komitetu zostanie „zwolone na poniedziałek. Agencja „Radio” donosi, że alianci żądają od delegacji niemieckiej przyjęcia cyfr zawartych w ich memoriale, natomiast dr. Schacht proponuje aby cyfry memorandum niemieckie zostały wzięte jako podstawa i ewentualnie były następnie pod-

Przebieg uroczystości 3-go Maja w Baranowiczach

BARANOWICZE (kor. wt.). W dniu 2-go maja orkiestra kolejąwa odegrała capstrzykę, a o godzinie 18 odbyła się w sali Strazy Ogniovej popularna akademia. O godzinie 20.30 orkiestra wojskowa odegrała capstrzykę na ulicach miasta.

Dnia 3 maja o godzinie 10-rano odbyła się uroczysta msza polowa celebrowana przez ks. kapelana wojsk. Walska. Pomocy przemawiał gen. Pożerski podkreślając znaczenie Konstytucji 3 Maja w szeregach wrzeta i wnosząc okrzyk na cześć Prezydenta Mościckiego i Marszałka Piłsudskiego.

O godzinie 12-jej defilada całego garnizonu stowarzyszeń P.W. i W.F. oraz organizacji cywilnych. Miło było patrzeć na wojsko maszerujące w zwartych karnych szeregach, to też gen. Pożerski chlubił się tym szarym

żołnierzkiem odbierając defiladę. O godzinie 13.30 odbyła się uroczysta akademja w sali Strazy Pożarnej. — Przemawiali p. starosta J. Emeryk na temat Konstytucji 3 Maja dając w swym wwiązaniu i treściwym przemówieniu pełne zadowolenia słuchaczom, p. Podoicki Julian poseł na Sejm z Klubu B.B. kontynuował dalszy ciąg przemówienia p. Starosty obrazując przyciąg niewoli i konieczność naprawy obecnej Konstytucji.

Następnie p. Kwieciński w swym przemówieniu apelował do społeczeństwa o jak najszerze wzięcie udziału w tygodniowej zbiórki na Dar Narodowy. Na szczególną uwagę zasługiwał tu koncert wykonany przez orkiestrę 78 p. p. pod batutą porucznika Kiernowicza Jana, na którego program złożyły się rzadko słyszone w Baranowiczach dobrze wykonane rzeczy uwertura „Robespier” Litofta, Mirowski „Halca” Moniuszki, „Wiarusa” Polonez Fetrasa „Biesada Chopinowska” Fanta i Millera „Marsz Sobieskiego”

O godzinie 20 min. 30 odbyło się przedstawienie urzędowe staraniem P. M. S. organizacja i przeprowadzenie pokazów planowych, 2) organizacja kół hodowlanych, 3) konkursy tučenja trzody i chowu prosiąt, 4) akcja popierania hodowli drobiu.

D) Spółdzielczość i Organizacja Społeczna: 1) Organizacja i opieka nad Kasami Stefczyka, 2) organizacja kółek rolniczych i innych zrzeszeń oświatowych, 3) zorganizowanie różnych spółdzielni o typie oświatowym.

Co się tyczy akcji premjowania buhaji i konkursów mleczności — przeprowadzenie takowych prowadzi się przez organizację społeczną.

Jako plan prac na okres wiosenny letni Komisja ustaliła następujące: 1) przeprowadzenie minimum 70 doświadczzeń; 2) przeprowadzenie 28 doświadczzeń zbiorowych, 3) zorganizowanie przeprowadzenia konkursów Młodzieży Wiejskiej 4) Zorganizowanie konkursów dla dorosłych 5) Zorganizowanie 24 gospodarstw wzorowych 6) Zorganizowanie co najmniej 4 wydziałek na P.W.K., 7) zawiązanie spółek maszynowych (czyszczących nasion, narzędzi do należytej uprawy mechanicznej roli i siewu) 8) zorganizowanie 4 gminnych wystaw—pokaz 9) zawiązanie 3 spółek meljoracyjnych i zorganizowanie czyszczenia pastwisk sposobem starwarkowskim (dobrowolna zgoda) 10) pomoc przy ratowaniu przemarzniętych sadów, 11) zorganizowanie 10 ogrodników warzywno—kwiatowych przy szkołach powszechnych, 12) pomoc przy zintensyfikowaniu większych pasiek, 13) zorganizowanie 4 pokazów planowych i 8 propagandowych dla bydła i trzody, 14) zorganizowanie 3 punktów kopulacyjnych z buhajami i 3 z kurnurami, 15) przeprowadzenie premjowania buhaji i przychowku, 16) zorganizowanie 3 nowych kół użytkowych, 17) zorganizowanie konkursu chowu prosiąt.

Po załatwieniu powyższych spraw konferencja została zamknięta.

Pastwą płomieni

LIDA 4. V. (tel. wt.) Dziś w Polarybłstani wybuchł pożar, którego pastwą padły zabudowania gospodarcze i inwentarzem. Szkoła w ilości 41 sztuk z przyczyny

Co słychać nowego?

5 niedziela Dziś: 5 po W. Plusa V. Jutro Dnikrzyżowe

Uletyn stacji meteorologicznej w Nowogródku z dnia 4.V. 1929 r.

Gł. 6.17. — Ciśnienie powietrza 760,1 mm. Wiatr wschodni, siła 1 metr na sek. Niebo 01 zachmurzone. Temperatura powietrza + 8,4°. Gł. 12.17. Ciśnienie powietrza 760,2 mm. Wiatr wschodni, siła 3 metry na sek. Niebo 01 zachmurzone. Temperatura powietrza + 12,6°. Gł. 18.17. Ciśnienie powietrza 760,3 mm. Wiatr wschodni, siła 3 metry na sek. Niebo 02 zachmurzone. Temperatura powietrza + 9°.

Przyjęcia u p. Wojewody

W dniu 4 maja b. r. p. Wojewoda przyjął: Starostę baranowickiego p. Emeryka, burmistrza p. Demoskiego-Piorko. Insp. oświaty pozaszkolnej W. Woronicza, Dyrektora Syndykatu Rolniczego p. Antonowicza rejerenta Danowskiego. — Burmistrza m. Nowogródka.

Posiedzenie Rady Miejskiej

Najbliższe posiedzenie Nowogródzkiej Rady Miejskiej odbędzie się dnia 6 maja r. b. o godz. 10-jej.

Na porządku dziennym są następujące sprawy: 1) sprawy informacyjne, 2) przyjęcie do wiadomości uchwał Magistratu, 3) ustalenie miejskich komisji i wybór członków tychże, 4) wolne wnioski.

Czy Nowogródek nie przemówi?

Cała Polska odbywa protestacyjne wiece przeciw zbrodni niemieckiej w Opolu. Nowogródek, który zawsze tak gorące serce miał dla wszystkiego co polskie i tem silniej odczuwał krzywdę narodową, dotychczas nie zdobył się na głos protestu.

Mieliśmy niedawno bezwzględnie propozycję Schachta pragnącą winy Niemiec okupić krzywdę

Polski, a później rozbestwionym masakerowcem polski artystów. Czy pozostaniemy głusi na krzywdy jakich doznają nasi bracia na Zachodnich rubieżach państwa? Czy nie zdobędziemy się na słowa protestu.

3805 zł. 75 gr. na walce ze szpiegostwem

Na fundusz dyspozycyjny Pana Ministra Spraw Wojskowych Policja Państwowa Województwa Nowogródzkiego złożyła 3805 zł. 75 gr., która to kwota została przekazana Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny na imię Centralny Komitet Zbiórki Funduszu na walkę ze szpiegostwem, dla Pana Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie, ul. Królewska Nr. 23 na konto czekowe P. K. O. 19544.

Wyjazd Prokuratora Sądu Okręgowego

Prokurator Sądu Okręgowego w Nowogródku p. Chadęcki w dniu dzisiejszym wyjeżdża do Warszawy na Jzjazd Prokuratorów, który odbędzie się w Warszawie w gmachu Ministerstwa Sprawiedliwości pod przewodnictwem Pana Ministra Sprawiedliwości Stanisława Kara. Jzjazd rozpocznie się 6 b.m. i potrwa trzy dni.

Za napad

Mieszkańcy m. Dworca pow. nowogródzkiego Seigysz Malewicz i Władysław Piszczyk w r. ubiegłym usiłowali zrabować braciom Iwanowym 1500 zł. Czynu swojego nie osiągnęli gdyż Iwanowie zdolałi uciec do mieszkawia. W dniu 2 maja r.b. stanęli oni przed tąd Sądem Okręgowym, który amatorów cudzego mienia skazał. Malewicza na dwa lata wzięcia dom poprawy zaś Piszczyką na 4 lata ciężkiego więzienia.

Za kradzież schronów wojskowych

Sąd Okręgowy skazał na karę 6 miesięcy więzienia m-ca wsi Litwy pow. baranowickiego Mikołaja Paszko za kradzież belek żelaznych ze schronu wojskowego na terenie pow. baranowickiego.

Uroczysty wieczór w Teatrze Miejskim

Zakończenie piątkowych obchodów ku czci Konstytucji 3 Maja tworzył wieczór w Teatrze Miejskim.

Głównym punktem programu było przemówienie profesora U.S.B. dla Ryszarda Miennickiego. W poważnej a wytwornej szacie słowa przedstawił nam prelegent epokowe znaczenie aktu, który tak znakomicie wiencił pracę reformatorską w XVIII i stanowił chlubną ekwipację za winy całych wieków. W wykładzie jasnym i gruntownym poznaliśmy w drze Miennickim przedewszystkiem uczoność, rozwijającą przed słuchaczami konsekwentnie swą myśl wielkiej karcie dziejowej. Nie słyszałem rannego przemówienia, w wieczornem dawał się trochę odczuwać brak pierwiastka uczuciowego koniecznego do zwracania się do różnolitej publiczności i to dość niesfornej na kranych sali.

Drugą miłą znajomość zawarłm z pania Janiną Płaską, młodą śpiewaczką, będącą jeszcze w trakcie studiów u pani

KRONIKA BARANOWICKA KRONIKA SZCZUCZYŃSKA

Na fundusz dyspozycyjny Marszałka Józefa Piłsudskiego. Personalnego Urzędu pocztowo-telegraficznego Stołpce l, złożył następujące kwoty: 1) Minczyce Antoni 10 zł. 2) Skorobohaj Antoni 5 zł. 3) Jaroeki Mikołaj 3 zł. 4) Pawłowski Edward 2 zł. 5) Alchmowiczona Helena 3 zł. 6) Haeicki Zygmunt 2 zł. 7) Broda Rudolf 2 zł. 8) Bojarski Antoni 3 zł. 9) Lech Paweł 2 zł. 10) Rydzyszski Jan 2 zł. 11) Chwajkowski Marcin 5 zł. 12) Łacka Antonina 3 zł. 13) Sawoz Adolf 2 zł. 14) Konopa Franciszek 2 zł. 15) Dmityjewski Adam 2 zł. 16) Stojanowski Józef 2 zł. 17) Brudnik Stanisław 2 zł. 18) Górecki Piotr 2 zł. 19) Rusiecki Kazimierz 2 zł. Razem 56 zł.

KRONIKA SŁONIŃSKA

Na nowe tory wkroczyła kooperatywa Spółdzielcza w Dereczynie i na ostatnim walnem zgromadzeniu postanowiono wytyczyć wszystkie sily, aby ta placówka zainteresowała jak najszersze rzesze ludności. (Pożatem uchwalono postawic wagę bezpłatną dla użytku ludności miejsciej, która sprzedając produkt rolne była częścią przez miemniennych kapoców zsułkawaną. Opiekę nad sklepem objęli: o. p. Opalko, Watusiński i Zukowski.

REKLAMA jest dźwignią handlu

wezwano mnie i oświadczone, iż jestem skierowanym do Minska i z rozporządzenia G. P. U. mam być wydalony z granic Z.S.R.R. do Polski. W Petrógradzkiem więzieniu spotkałem dwóch polaków dążących na Wyspy Soloweckie. Jeden z nich Żorawski, mieszkaniec Nieswieża, a drugi Maskowski z ziemi Wilenskiej. Przewieziono mnie do Witebska, tam przesiedziałem 14 dni. Stąd wraz z drugim więźniem polakiem, Mańczukiem, zostaliśmy atatem przeniezieni do Orszy, w Orszy siedzieliśmy tydzień. Spotkałem tam więźniów, przeważnie włościan białoruskich, z którymi rozmawiałem o stosunkach życiowych w Rosji. Opowiadali oni, że życie wieśniaka stało się nie do zniesienia. Głód w całej gubernji Witebskiej wskutek neurodaja, rząd nie pomaga im wcale. Nie mając czego żyć, popelniają jakiekolwiek zstępstwo, aby się dostać do więzienia bo na wolność ci drozi im śmierć głodowa. Mowił, że nie cierpią niedostatków jedynie ludzie posiadający kapitał, ci przywożą produkty z miast centralnych.

Po dziesięciu dniach wezwano nas do wyjazdu do Minska. W cel dzęgnano nas gorąco dodając: „Towarzysze, pamiętajcie tam o nas, wybaccie nas z niewoli bolszewickiej, bo życie nasze tu jest bardzo ciężkie, znaj-

RADJO-PROGRAM

WARSZAWA fala 1395

Niedziela 5 maja 10.15. Transm. Naboż. z Katedry Włi 11.56. Sygnal czasu. 12.00. Poranek symf. z Filh. Warsz. 14.00. Pogadanka dla gosp. wiejsk., 14.20. Odczyt z działu „Rolnictwo”, 14.40. Odczyt p. t. „Hygienu zwierząt gospodarskich”. 15.00. Kom. meteor. 15.15. Koncert symf. z Filh. Warsz. 17.30. Odczyt z cyklu wykładów dla maturalistów szkół średnich. 17.55. „Z przelicy” 18.27. Wieczornica podhalańska. 19.00. Rozmaitości. 19.20. Odczyt p. t. „Dramat i teatr japoński”. 19.55—19.55. Nidrogram i kom. 19.55—20.00. Sygnal czasu z Warsz. 20.00. P. Maria Żyziemska-Balary odczyt własny teletfon. 20.30. Koncert popularny. 21.00. Kwadrans literacki. 21.15. Dalszy ciąg koncertu. 22.00. Kom. lotn.-meteor. 22.05. „Rozrywki unywstowe”. 22.25. Kom. P. A. T. 22.40. Kom. polic. sport i nadprog. 23.00—23.30. Transm muzyki tan.

Poniedziałek 6 maja 11.56. Sygnal czasu. 13.00. Kom. roln. i meteor. 14.50. Kom. meteor. i gosp. 15.10. Odczyt z cyklu wykładów dla maturalistów szkół średnich. 15.35. Tygodniowy przegląd komunikacyjn. 15.50. Kącik Artystyczny. 16.00—16.45. Koncert z płyt gramof. 17.00. Odczyt z cyklu wykładów dla maturalistów szkół średnich. W. R. i G. P. 17.25—17.45. Transm. muzyki lek. 18.50. Rozmaitości. 19.10. Lektja języka francuskiego. 19.35—19.55. Nadprogram i kom. 19.55—20.00. Sygnal czasu z Warsz. 20.30. Transm. koncertu z Katowic. 22.00. Kom. lotn.-meteor. 22.05. „Moje spotkania z Amundsenem”. 22.25. Kom. P.A.T. 22.40. Kom. polic. sport i nadprog. 23.00—23.30. Transm. muzyki tan.

BEZROL!

zapewnicie sobie byt, cząc Kursy Samochoch. PRYLIŃSKIEGO. Warszawa, Aleje Jerozolimskie 27. Opieka i mieszkawie dla przyjezdnych. Największe warsztaty szkolne. 916-1

strzelał! Sam stał w odległości 50 kroków od drutów. Dostałm się za druty na polskie terytoryum szczęśliwie i udałom się do jednej z wiosek blisko granicy. Tam o naszym powrocie powiadomiono soltysa. Ten przekazał nas strazy granicznej. Żołnierze zaprowadzili nas do strażnicy, a stamtąd do zabudowań nas odesłano do I komisjani K. O. P. u. w Iwenciu. Następnego dnia odstawiono nas do Dowództwa Batalionu w Rubieżewiczach—tam spędziliśmy 5 dni. Zawdziejając względem p. szarżanta powyższego Dowództwa, całe 5 dni mieliśmy izbę opaloną dobrze i karmili nas do syta, cośmy wygodzeni, zgnędniali i zbiegnięcia głębok odczuwali. Stamtąd odesłano nas do Stołpce i tam już rozłączyłem się ze swoim towarzyszem. Mańczukiem, ponieważ tenże został skierowany przez Starostwo Stołpeckie do miejsca przynależności. Ja zaś przyjechałem do Nowogródka w łachmanach, wynędzialny. Dzięki miejscowej Władzy, która się mną zaopiekowała, umieszono mnie w Koszarach Rezerwy P.P., gdzie panuje życzliwość w stosunkach koleżeńskich. Tu zaangażowano mnie w odzież i wsparłto materjałnie. Nowogródek w kwietniu 1929 r. Joachim Bitus.]

SENSACYJNY PROCES

przeciw Szpirzańskiemu Szmulowi o zabójstwo w Baranowiczach

(Drugi i trzeci dzień rozpraw)

Drugi dzień rozpraw zaczyna badaniem reszty świadków dowodowych i kompletu świadków odwodowych powołanych przez obronę. Zmudne badanie świadków ciągną się niby nic, która ma doprowadzić do sedna sprawy i sprawiedliwego wymiaru wyroku. Następnie biegły Br. Prass i lekarz powiatowy z Nowogródka Dr. Rakowiecki przystępują do ekspertyzy dowodów rzeczowych. W trakcie robienia teje dość długo trwającej ekspertyzy na sali odnosi się dziwne wrażenie walki. Dr. Rozwadowski najzupełniej zgadza się z opinią Dra Wachholza z Krakowa, wówczas gdy Dr. Prass w niektórych wypadkach nie podziela poglądów takiego autorytetu naukowego jak Dr. Wachholz. W konkluzji jednak przychodzi do wyrównania poglądów między biegłymi.

Na tem mniej więcej kończy się drugi dzień obiad.

Trzeci i ostatni dzień rozpoczyna się mowami stron. Pprok. Aleksander Zdanowicz oskarża Szpirzańskie o dokonanie ciężkiego uszkodzenia ciała w dniu 15 listopada 1917 r. około godz. 5 rano na osobie Anny Gibko powołując się na zeznania świadków Olszewskiego, Cabana, Tabelewa i Makasowa jako dających jaskrawe dowody winy o-

skarżonego Szpirzańkiego, że nikt inny jak tylko on mógł dokonać zbrodnicznego czynu i zadał Annie Gibko nocy krytycznej cztery bardzo ciężkie rany siekierą w głowę, lecz zamiaru swego nie osiągnął z przyczyn od swej woli niezależnych, gdyż uszkodzenia ciała Anny Gibko okazały się śmier-

telnymi, czyli domaga się ukarania o przestępstwo przewidziane w art. 49, 453 K. K. i art. 15 P. P. do K. K. oraz na zarządzie art. 3 P. P. do U. P. K. i art. 208 oraz 523 U. P. K. W przeszło godzinne swem przemówieniu szczegółowo obrazując akt oskarżenia i na zasadzie letących przed Sądem do-

wodów domaga się jaknajsurowszej kary.

Następnie głos zabiera powód cyw. p. Arciszewski, który w niektórych wypadkach dopełnia oskarżenia, poczem przemawia obrona oskarżonego. Pierwszy przemawia adwokat Kerzner z Baranowicz, który w treściwych słowach wzięcie buduje fortece obronna. Następnie główne skupienie uwagi kieruje się na adwokata Petrusewicza z Wilna. Ze zwykłą sobie logiką adw. Petrusewicz silnie zbudowany gmach oskarżenia zaczyna systematycznie cegielką po cegielce rozwałcać, co prawda czasami operując argumentami niezbyt przekonującymi oskarżenie. Lite a po literze i krok po kroku adw. Petrusewicz konsekwentnie dąży do udowodnienia, że Szpiranski jest niewinny, gdyż pod żadnym względem nie zgadza się z oskarżeniem — po-

pierając swe dane 'przedewszystkiem brakiem motywów zbrodni, którego śledztwo nie wykazało i brakiem przestępcy przetycznego.

Mecenas Petrusewicz przemawia godzinie 45 min., poczem Sąd udaje się na naradę. Po godzinie denerwujące oznajmienie przerywa dzwonek oznajmający wejście Sądu. Na chwilę jak makiem siał i chwili Murza-Murcz czyta rok uniewinniający Szpiranski. Ze źródeł wiadogodnych wiadujemy się, że prokurator wnosi apelację przeciw wyrokowi.

Kalendarzyk zjazdów uczestników konkursów rolniczych Kół Młodzieży Wiejskiej

Dn. 5-go maja w Iwoniczu w lokalu Urzędu Gminnego: rozdawanie materiałów konkursowych i jednocześnie Zjazd Sąsiedzki Kół Młodzieży Wiejskiej.

Dn. 6-go maja w Stalpcach. Wydział Powiatowy: rozdawanie materiałów konkursowych i jednocześnie Powiatowy Zjazd Młodzieży Wiejskiej.

Dn. 8-go maja w Nieświeżu. Wydział Powiatowy: rozdawanie materiałów konkursowych.

Dn. 9 maja w Łazdunach, Szkoła Rolnicza: rozdawanie materiałów konkursowych i jednocześnie Zjazd Sąsiedzki Kół Młodzieży Wiejskiej.

Dn. 10 maja w Nowogródku, Wydział Powiatowy: rozdawanie materiałów konkursowych.

Dn. 12 maja w Baranowiczach. Wydział Powiatowy: rozdawanie materiałów konkursowych i jednocześnie Zjazd Młodzieży Wiejskiej pow. Baranowickiego.

Dn. 14 maja w Kozłowoszczynie, pow. Stonińskiego: rozdawanie materiałów konkursowych.

LEKARZE-DENTYŚCI

P. Storkhaus-Lewinowa i M. Lewin

Nowogród, Kościelna 1. PRZYJMUJĄ W GODZINACH od 9 rano do 2-jej po południu od 4 po południu do 7 wieczór.

Miejskie Kino Kulturalno-Oświatowe

Wyświetla monumentalny film p. t.:

„GARBUSEK” (Noc trwogi)

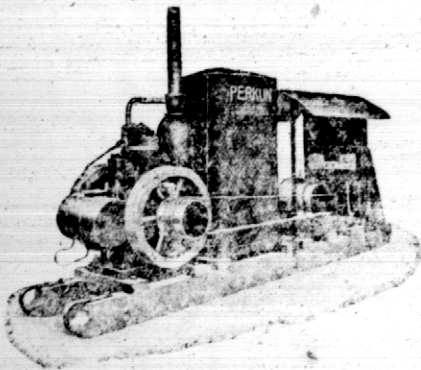
dramat historyczny z dziejów Francji w 12 aktach

„Tajemnica zamku Caylus”

Początek seansów o godz. 4 i pół, 7 i 9.15

Ceny miejsc: Łoże 2 zł., I miejs. 1.50 gr., II miejsce 1 zł., III miejsce 70 gr. Uozn. 50 gr.

„PERKUN”

Agregaty przewoźne i przenośne

Motory przemysłowe do młynów, elektrowni i t. p.

Motory rolnicze

Wielki Złoty Medal na Wystawie Rolniczo-Przemysłowej w Wilnie w roku 1928

Dogodne warunki spłaty

Dostarczono przeszło 10.000 motorów, dla młynów, elektrowni, warsztatów i rolnictwa

Wyłączny PRZEDSTAWICIEL na woj. Wileńskie i Nowogródzkie

SYNDYKAT ROLNICZY w Baranowiczach

Szosowa 172

ŻĄDAJCIE CEN I WARUNKÓW PŁATNOŚCI

SYNDYKAT ROLNICZY

w Baranowiczach

Skład maszyn, narzędzi rolniczych, zboża i nasion oraz artykułów budowlanych

PRZEDSTAWICIELSTWA:

Two „ALFA LAVAL” w Warszawie — oryginalne szwedzkie wirówki „ALFA LAVAL” i Perfekt oraz naczynia i narzędzia mleczarskie

Fabryka Traków i maszyn do obróbki drzewa dawniej: C. Blumwe i Syn Sp. Akc. traki, heblarki, wiertarki, piły taśmowe, tarczowe, góciarki, bednarki, i inne masz.

SZWEDZKIE ŁOŻYSKA KULKOWE

S K F

Światowej sławy łożyska do młynów, tartaków i innych warsztatów przemysłowych

Prądnice i silniki elektryczne, oraz kompl. agregaty przewoźne

Maszyny ceramiczne, prasy ślimakowe do cegły, sączków i dachówek

MASZYNY MLYŃSKIE i perlaki «LWOWEK»

NARZĘDZIA ROLNICZE

